

Handläggare

Katarina Bondesson

Regeringskansliet, finansdepartementet

Yttrande över betänkandet Belägg för broms? – Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20)

Bakgrund

En särskild utredare har på regeringens uppdrag analyserat och lämnat förslag på hur statliga åtgärder som kan motverka ökande skattesatser och stimulera skattesänkningar i kommuner och regioner kan utformas. Finansdepartementet har remitterat betänkandet Belägg för broms? – Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20) till bland andra Emmaboda kommun.

Synpunkter från Emmaboda kommun

I betänkandet föreslås att införa en så kallad skattebroms och skattesänkingspremie. Det innebär i korthet en trappa under tre år som reducerar intäktsökning respektive intäktsminskning i en succesivt avtrappande skala enligt följande.

Om skattesatsen höjs ett år får kommunen betala en avgift motsvarande 25% av skatteintäkterna första året, dvs. det första året då den höjda skattesatsen gäller, 15 procent andra året och 10 procent tredje året.

Om skattesatsen sänks ett år får kommunen ett bidrag på motsvarande sätt dvs. 25 % år ett, 15 procent år två och 10% år tre.

I betänkandet föreslås även ett krav på att eftersträva hög effektivitet i kommunal verksamhet. Vilket innebär att riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska omfatta även det målet. I riktlinjen ska också en plan för kommunens skattenivå finnas.

Detta ska följas upp och utvärderas i förvaltningsberättelsen, revisorerna ska sedan i sin granskning pröva om verksamheten sköts på ett effektivt sätt.

Emmaboda kommun avstyrker förslaget, motiveringen till det är att det skulle innebära en inskränkning av beskattningsrätten som utgör en fundamental del av det kommunala självstyret. Kravet på effektivitet anser vi redan ryms som en väsentlig del i begreppet god ekonomisk hushållning som det uttrycks i kommunallagen (KL 12 kap 1 1) och dess förarbeten (prop. 2016/17:171) med bland annat krav på att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Allmänna förutsättningar för att främja lägre skattesatser

I betänkandet beskrivs åtgärder för att underlätta planering och effektiv resurshållning vilket kan bidra till ökade förutsättningar för att hålla nere kommunalskattesatserna,

- Större förutsägbarhet i fråga om intäkter från statsbidrag genom tidigare och tydligare information, samt färre riktade statsbidrag.
- En tillämpning av finansieringsprincipen fullt ut.

- En tillämpning av kravet på konsekvensutredningar då statliga myndigheters beslut kan förorsaka kommunsektorn ytterligare kostnader.

Emmaboda kommun tillstyrker att detta är betydelsefulla och önskvärda åtgärder.

Förslag om utredning av konjunkturstabiliserande statsbidrag

I betänkandet framhålls att det bör utredas hur ett system med automatisk konjunkturstabilisering av skatteunderlaget kan utformas. En sådan mekanism kan bland annat syfta till att minska dels behovet av tillfälliga skattehöjningar vid hastiga konjunktturnedgångar dels risken för att kommunsektorn över- eller underkompenseras vid kriser. Emmaboda kommun välkomnar ett initiativ i den riktningen.

Synpunkter på utredningens konsekvenser och scenarioanalys

Emmaboda kommuns syn på betänkandet utgår från det kommunalekonomiska perspektivet med fokus på förslagets konsekvenser för kommuner. Som kommun är möjligheterna begränsade att kunna bedöma förslagets konsekvenser sett ur ett statsfinansiellt perspektiv eller konsekvenserna för enskilda individer som betalar skatt på arbetsinkomster.
